

คำตามที่ 28

กรุณารอธิบายเกี่ยวกับมาตรฐานการตากค้างของยาที่ใช้กับสัตว์

คำตอบ: มีการใช้ยาปฏิชีวนะ สารยับยั้งแบคทีเรียที่เรียกว่า “ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมี ยกเว้นปรสิต ฯลฯ เพื่อวัตถุประสงค์ในการรักษาหรือป้องกันโรคในปศุสัตว์ (ได้แก่ เปิด โคล แม้า กวาง ไก่ นก แพะ สุกร ไก่ นมโค และไข่ของสัตว์เป็นต้น) รวมทั้งปลาที่เลี้ยงในฟาร์ม สารเคมีต่างๆ เหล่านี้ถูกเรียกว่า “ยาที่ใช้กับสัตว์” ซึ่งแต่ละประเทศจะกำหนดชนิดของยาที่อนุญาตให้ใช้แตกต่างกันไป เช่น ในสหราชอาณาจักรอนุญาตให้ใช้ยอร์โนนเร่งการเจริญเติบโตในโคได้ ในขณะที่ประเทศไทยอนุญาตให้ใช้ในไก่และสвинมีผลลัพธ์ที่ดีกว่าในสัตว์ชนิดอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นสัตว์น้ำ สัตว์บก สัตว์บิน ฯลฯ แต่ต้องไม่มีผลต่อสัตว์ที่ไม่สามารถหายใจทางช่องปากได้ เช่น ลิง ช้าง ช้างเผือก ฯลฯ สำหรับสัตว์น้ำ เช่น ปลากะพง ปลากะรัง ฯลฯ อนุญาตให้ใช้ในสัตว์น้ำได้ แต่ต้องไม่มีผลต่อสัตว์ที่ไม่สามารถหายใจทางช่องปากได้ เช่น ลิง ช้าง ช้างเผือก ฯลฯ

สำหรับในประเทศไทยปัจจุบัน มีข้อกำหนดที่เกี่ยวกับยาที่ใช้กับสัตว์ที่เจือปนมาในอาหารดังรายละเอียดในคำตามที่ 25 กล่าวคือ มีข้อความที่ระบุว่า “จะต้องไม่มียาปฏิชีวนะในอาหาร” และ “จะต้องไม่มีสารยับยั้งแบคทีเรียที่ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมี เจือปนอยู่ในเนื้อสัตว์ ไข่ และผลิตภัณฑ์ประมง”

แต่เนื่องจากภายในตัวของยาที่ห้ามไม่ให้มีการตากค้างของสารปฏิชีวนะฯฯ เเละนั้นยังขาดการประเมินผลทางวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับความปลอดภัยของสารแต่ละชนิด อีกทั้งยังต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสากล ดังนั้นจึงมีการกำหนดมาตรฐานระดับการตากค้างของยาที่ใช้กับสัตว์ ที่มีข้อมูลทางด้านความปลอดภัยสนับสนุน เป็นรายชนิดไป ลินค้าปศุสัตว์หรือลินค้าประมงที่ไม่ได้มีมาตรฐาน จะไม่อนุญาตให้นำเข้าหรือจำหน่ายในญี่ปุ่น

นอกจากนั้น ยังมีการตรวจสอบแบบสอดส่องดูแล (Monitoring Inspection) กับสินค้าที่ผลิตในประเทศและสินค้าปศุสัตว์/ประมงที่นำเข้า หากผลการตรวจพบว่ามีระดับของยาที่ใช้กับสัตว์ตากค้างเกินกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนด สินค้านั้นจะถูกห้ามนำเข้า หรือทิ้งทำลาย จึงควรตรวจสอบถึงระเบียบข้อบังคับของการใช้ หรือระบบการตรวจสอบยาที่ใช้กับสัตว์ในประเทศไทยผู้ส่งออกเป็นการล่วงหน้า